

Verplichtingen inzake veiligheidsvoorschriften voor kinderen met binnenzonwering – Toelichting nieuwe Normering.

1.0. VOORWOORD

Dit document is een vertaling van het door de Britse vereniging voor zonwering en rolluiken (BBSA - British Blind and Roller Shutter Association) origineel opgesteld document (**bijlage 1 - BBSA, Dec. 2013**).

Het document geeft als doel een algemene toelichting te zijn van de herziening van een gedeelte van de Europese CEN Norm EN 13120 voor binnenzonwering dat betrekking heeft op veiligheidsvoorschriften voor kinderen. Tegelijk worden twee nieuwe normen EN 16433 en EN 16434 voorzien waarin de testmethodes m.b.t. de nieuwe verplichtingen voor kinderveiligheid zijn vastgelegd.

De bovenstaande nieuwe normering werd op 19 februari 2014 door het CEN ter beschikking gesteld van de CEN-leden (33 landen), wordt in het Official Journal vermeld en zal daarna in de Europese lidstaten worden geïmplementeerd, dit is theoretisch binnen uiterlijk 6 maanden (**bijlage 2 - persbericht CEN**).

NOOT: een Europese Beslissing dd. 27 juli 2011 ligt aan de grondslag van deze nieuwe normering waarin veiligheidseisen voor kinderen in het kader van algemene productveiligheid werden opgenomen (**bijlage 3 - EU Beslissing**). In deze EU Beslissing werd mandaat gegeven aan het CEN - Centrum Europese Normalisatie - om deze eisen in een norm uit te werken. Er werd gekozen voor een uitbreiding van de bestaande norm voor binnenzonwering en twee aanvullende testnormen. Deze normering is als principe niet bindend zoals een wet, maar geldt als het veiligheidsniveau dat overeenstemt met de reglementering. Vandaar de term 'vermoeden van conformiteit' of 'presumption of conformity'. Indien fabrikanten beslissen om de norm niet toe te passen, moeten zij kunnen aantonen in hun technisch dossier dat hun product hetzelfde veiligheidsniveau garandeert als wat de norm voorschrijft. Het is echter in het belang van de fabrikant om Europees geharmoniseerde normen te hanteren omwille van het principe van het vermoeden van conformiteit dat in alle lidstaten hetzelfde is. Er zal geen overgangstermijn voor deze norm zijn. De nieuwe Normering heeft geen terugwerkende kracht. **BELANGRIJKE OPMERKING (*)**: Onderhavig document is slechts een toelichting en bijgevolg een interpretatie van de nieuwe Normering. Dit betekent dat de **Nieuwe Normering dient te worden toegepast en dat deze bij betwisting voorrang heeft**. Onder geen beding kan VEROZO aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud (fouten door vertaling of verkeerde interpretatie, weglatingen, etc.) van dit document.

De nieuwe Normering zal kunnen aangekocht worden op het NBN – zie <http://www.nbn.be/nl>

Voor meer informatie over de algemene productveiligheid en CEN-Normen – zie www.verozo.be/regelgeving/internationaal

1.1. Definities

In de EN 13120 worden op pagina 7-9 een aantal definities gegeven, maar twee belangrijke definities zijn voor deze gids van belang:

‘koord(en)’: koord(en), ketting(en), kogelketting(en), band en soortgelijk;

‘een doek’ : verzamelnaam voor het deel van het product (doek, lamellen, ...) dat in beweging wordt gezet door het bedieningsmechanisme en zijn functie verzekert; het is het bewegend deel van de zonwering en niet een gordijn zoals in een draperie.

1.2. Implementatie

De verplichtingen in de Norm zijn niet met terugwerkende kracht. De Norm geldt dus niet voor producten die gefabriceerd zijn vóór de datum van publicatie van de Norm. Dus zorg voor een afgestempeld/gecodeerd product.

1.3 Aandachtspunt

Elke tekst in deze gids onder ‘aanhalingstekens’ is de letterlijke tekst van de Norm.

1.4. Afleiding van de Norm

De Beslissing van de EU Commissie dd. 27 juli 2011 gaf aan de CEN een mandaat om de vereisten voor kinderbeveiliging naar binnenzonwering op te nemen in de EN 13120 Producten Norm (*bijlage*).

Door het inbrengen van bovengenoemde vereisten in deze productennorm werden belangrijke wijzigingen aangebracht aan de artikels 8 en 15 alsook 16.1. De wijzigingen aan de Norm zijn beperkt gebleven tot het voldoen aan veiligheidsvoorschriften voor kinderen, dus de andere artikels zijn ongewijzigd gebleven.

De wijzigingen vergden eveneens het uitwerken van Normen voor twee Test Methodes, één testmethode voor het testen van de veiligheidssystemen in het product zelf (EN 16433) en één testmethode (EN 16434) dat bestemd is voor ‘retrofit’ (verbetering /vernieuwing in het bestaande product) in het bijzonder en de verschillende facetten die de distributieketen voor veiligheidssystemen beïnvloeden.

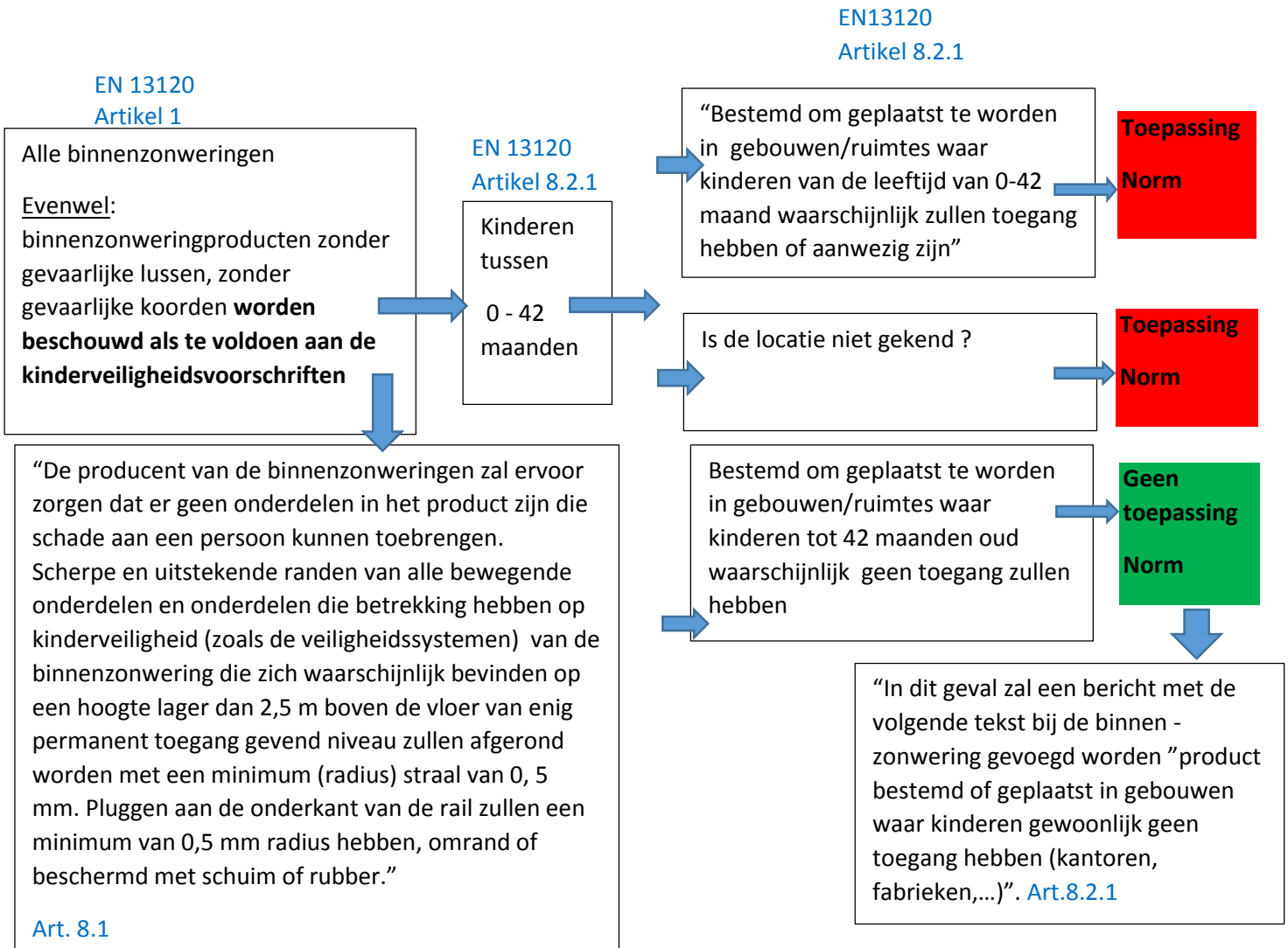
De veiligheidselementen voor kinderen van de EN 13120 Norm worden gemandateerd onder de algemene producten en diensten veiligheidsreglementering (omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 2001/95/EEG van 3 december 2001 inzake algemene productveiligheid – zie supra). Dit betekent dat wanneer men een product op de markt brengt, dit geen veiligheidsrisico met zich mee mag brengen onder normale of voorzienbare gebruiksomstandigheden. Voldoe je als bedrijf aan de voorschriften van EN13120 zal er een vermoeden van conformiteit zijn met de wetgeving op de productveiligheid.

2.0 OVERZICHT

Welke producten?

Welke leeftijd?

Welke plaatsen?

Interpretatie aandachtspunten

Binnenzonweringen die “veilig zijn door ontwerp” dus geen koorden, kettingen voor de werking ervan noch gevaarlijke koorden binnenin het product, voldoen aan de voorwaarden. Principieel moeten alle andere binnenzonweringen voldoen aan de veiligheidsvoorschriften van EN 13120 als ze gebruikt worden voor plaatsen waar kinderen tussen 0-42 maanden waarschijnlijk toegang hebben of aanwezig zijn

Indien je niet weet waar de binnenzonweringen zullen geplaatst worden moet je ervan uitgaan dat ze gebruikt worden waar jonge kinderen zullen aanwezig zijn en dienen deze dus aan de veiligheidsvoorschriften te voldoen.

Publiekelijk toegankelijke gebouwen moeten volledig aan de voorwaarden voldoen (of toch ten minste in de ruimtes van deze gebouwen die publiekelijk toegankelijk zijn)

Huizen moeten steeds aan de voorschriften voldoen ongeacht of er kinderen aanwezig zijn of niet

Commerciële buildings zullen wellicht niet volledig moeten voldoen maar vereisen een bericht dat de binnenzonweringen niet geschikt zijn voor lokalen waar kinderen kunnen aanwezig zijn; dit kan toegelicht worden in de product handleiding of andere documenten. Aangeraden wordt om in de hoofd rail een label te bevestigen enz. met hetzelfde doel.

3.0 BEDIENINGSMETHODES

PLAATSINGSHOOGTE	KOORDLENGTE	TEST
3.1 Bedieningslus – Breakaway systeem (EN12130- art. 8.2.3.2.2)		
Gekend	Afstand van de vloer tot aan de onderkant van de trekkoorden is ten minste 0,6 m	“ In beide gevallen zal de gevaarlijke lus breken wanneer een gewicht van 6 kg wordt toegepast op de trekkoord(en) gradueel of binnen de 5 seconden”
Niet gekend	Afstand is minder dan of gelijk aan 2/3 vanaf de systeem-hoogte	
3.2. Bedieningslus – Vast Opspanstelsel (EN13120 – art. 8.2.3.2.3)		
Gekend	Afstand van de vloer tot aan de onderkant van de trekkoorden is ten minste 1,5 m	“De afstand tussen de twee lus strengen is niet meer dan 50 mm aan het punt van de uitgang van het vast opgangstelsel. Bovendien zal er geen onderdeel van het vast opspanstelsel barsten of breken onder toepassing van 60 N op de trekkoorden. Het vaste opspanstelsel zal verder functioneren zoals bedoeld.”
Niet gekend Systeemhoogte vanaf $\leq 2,5$ m	Lengte van de trekkoorden is minder dan of gelijk aan 1 m	
Niet gekend Systeemhoogte vanaf $> 2,5$ m	Lengte van de trekkoorden is minder dan of gelijk aan de systeem-hoogte min 1,5 m	

PLAATSINGSHOOGTE	KOORDLENGTE	TEST	ACCUMULATIESYSTEEM
3.3 Trekkkoord(en) (EN 13120 – art. 8.2.3.3)			
Gekend	Afstand van de vloer tot aan de onderkant van de trekkoorden is ten minste 1,5 m	Twee trekkoorden: “Twee trekkoorden zullen geen kluwen vormen, of als dit gebeurt, zal de gevaarlijke lus breken wanneer een gewicht van 6 kg wordt toegepast op de trekkoorden binnen de 5 seconden OF Trekkoorden worden verbonden door een breakaway systeem.	Tenzij in alle posities van de binnenzonwering de koorden beantwoorden aan de lengte beschreven in deze tabel (wat hoogst onwaarschijnlijk is). “Een accumulatie-systeem zal voorzien worden zodat de trekkoorden bijeengehouden worden buiten de bereikbaarheid van kinderen.
Niet gekend Systeemhoogte vanaf ≤ 2,5 m	Lengte van de trekkoorden zal maximum gelijk zijn aan 1m	De gevaarlijke lus breekt dan als een gewicht van 6 kg wordt toegepast op de trekkoorden gradueel of binnen 5 seconden. “ Meer dan twee trekkoorden: Trekkoorden worden verbonden door een breakaway systeem waardoor de gevaarlijke lus breekt onder een gewicht van 6 kg op de trekkoorden binnen de 5 seconden.	Het accumulatiesysteem zal zo ontworpen worden dat 1. de volledige lengte van de trekkkoord(en) kan opgestapeld worden en zo bijeengehouden worden bij volledig ingetrokken positie van de binnenzonwering. 2. Niet meer dan 100 mm van de koord(en) wordt losgelaten nadat een kracht van 60 N wordt toegepast op eender welke van de koorden aan beide zijden van het accumulatiesysteem, terwijl het doek in volledig ingetrokken positie is.”

		<p>Meer dan vier trekkoorden: Indien er geen gepaste breakaway verbindingsysteem voorhanden is wordt aanvaard dat de koorden worden verbonden door een enige trekkoord op voorwaarde dat het verbindingsysteem geplaatst wordt op minder dan 50mm van de hoofd rail wanneer de binnenzonwering in volledig uitgestrekte positie is.</p>	
Niet gekend Systeemhoogte vanaf > 2,5 m	Lengte van de trekkoorden zal gelijk of minder zijn dan de systeemhoogte min 1,5 m		

Interpretatie aandachtspunten

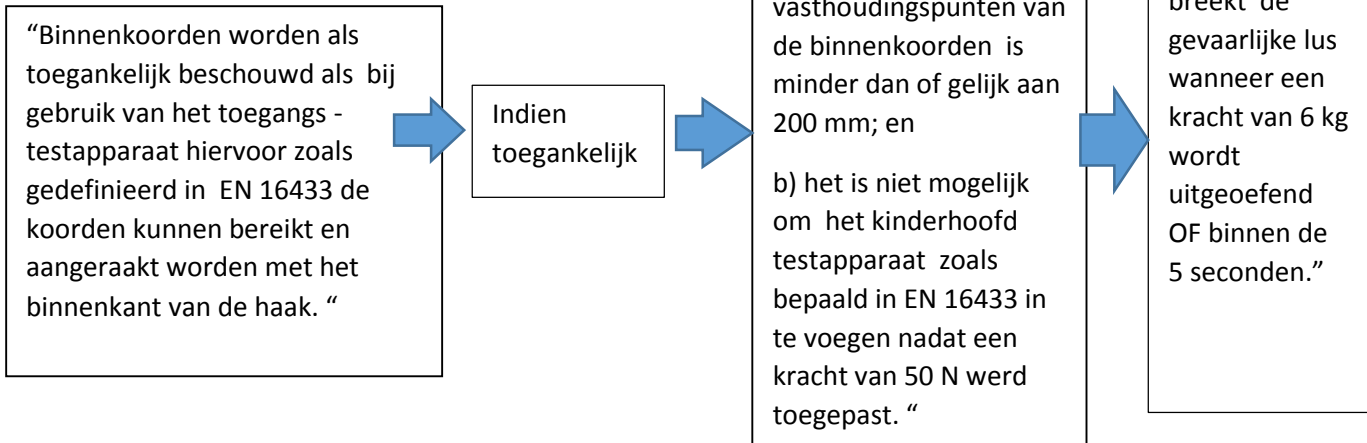
Hoogst waarschijnlijk zal een accumulatie systeem zoals een koordkikker vereist zijn wanneer trekkoorden worden gebruikt

De koordkikker moet in staat zijn om alle koord vast te houden wanneer de binnenzonwering volledig is ingetrokken

Binnenzonweringen met trekkoord(en) kunnen niet gemonteerd worden op een hoogte van minder dan 1,5 m vanaf de vloer. Zie art. [8.2.3.3](#)

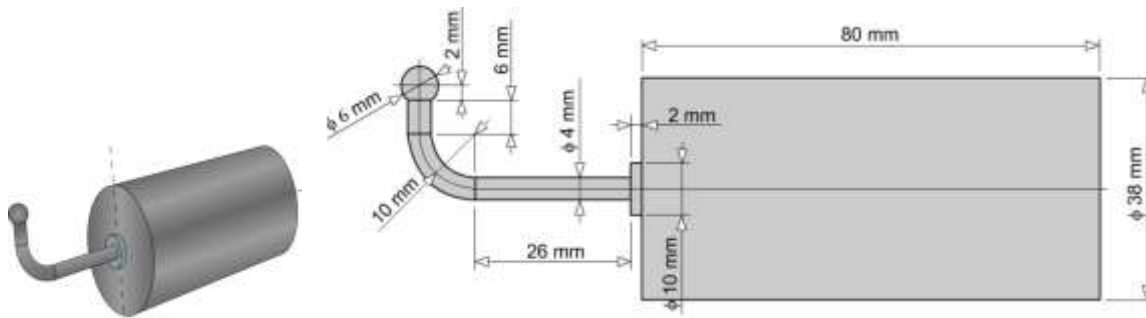
4.0 BINNENZONWERING MET TOEGANKELIJKE BINNENKOORDEN

EN 13120, art. 8.2.3.4

“Binnenzonweringen die niet op maat van de klant zijn gemaakt voor de bedoelde gebouw - opening (“doe-het-zelf binnenzonwering “) moeten aanpassingen mogelijk maken voor de installateur of consument om het ontstaan van een gevaarlijke lus te beperken. In dit geval zullen de voorziene veiligheidsapparaten gemonteerd worden zodat de binnenzonwering vergrendeld is in volledig ingetrokken positie. Instructies worden voorzien zodat de gebruiker of installateur de positie (stand) van zo’n veiligheidsapparaat kan aanpassen en de binnenzonwering volledig operationeel is. Bovendien zal de waarschuwing zoals bepaald in art. 15.2.2.3 opvallend worden voorzien op het/de veiligheidsappara(a)ten.”

Enkel voor doe-het-zelf binnenzonwering

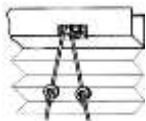

Toegangstestapparaat zoals bepaald in EN 16433

Interpretatie aandachtpunten

Bestaat voor veel soorten binnenzonwering zoals o.m. plisségordijnen, jaloezieën, koorden op de achterzijde van vouwgordijnen

Een methode om te verhinderen dat een binnenkoord een lus vormt is het bevestigen van een koordstop aan elke trekkoord“ zo dicht mogelijk tegen de hoofd rail en niet meer dan 50 mm ervan af, terwijl de binnenzonwering in volledig uitgestrekte positie is”.

Op vouwgordijnen met het paneel onder de 200 mm is een breakaway systeem niet noodzakelijk vereist

5.0 WAARSCHUWINGEN, INSTRUCTIES EN MARKERING (EN 13120, art. 15.2.2)

5.1 Algemene waarschuwing (art. 15.2.2.2)

5.1.1 verplichte vereisten - op het product

Het waarschuwingsbericht moet verbonden zijn aan het product en op een zichtbare plaats

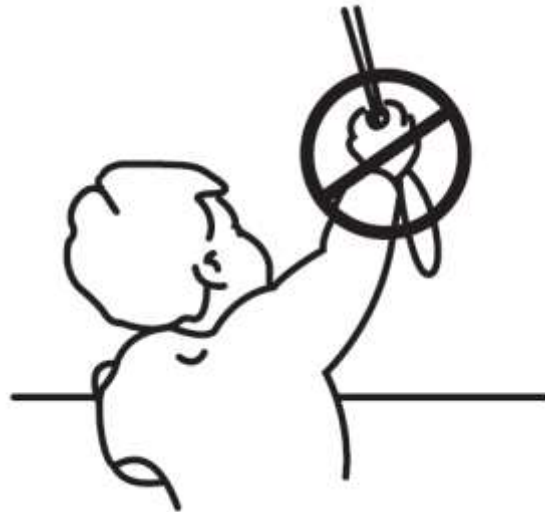
Opmerkingen

1. Het woord **WAARSCHUWING** moet bovenaan op het label staan en minimum 8mm hoog zijn
2. Het pictogram moet gebruikt worden
3. De tekst zoals in het kader aangegeven moet gebruikt worden. Printen op minimale hoogte van 3 mm

Deze weergave is enkel als illustratie

WAARSCHUWING

Jonge kinderen kunnen gewurgd worden door lussen in trekkoorden, kettingen, banden en binnenkoorden aanwezig voor de werking van het product.

Om wurging en verstrikking te vermijden, houd koorden op een afstand van jonge kinderen. Koorden kunnen rond de nek van kinderen gewikkeld raken.

Houd bedden, wiegen en meubels weg van binnenzonwering- koorden.

Knoop de koorden niet samen. Zorg ervoor dat koorden niet draaien en een lus maken.

5.1.2 Verplichte vereisten - op verpakking en instructies

“De tekst onder het waarschuwingsbericht zal herhaald worden in de gebruikshandleiding en op de verpakking gericht naar de gebruiker. De waarschuwing op de verpakking moet de dimensievereisten niet vervullen van de tekst gespecificeerd in art. 15.2.2.1 maar zal nochtans duidelijk leesbaar zijn.”

Interpretatie aandachtspunten
De drie verplichte vermeldingen zijn supra aangeduid – kleuren, vorm van het label enz. is discretionair
Je kan aanvullende veiligheidswoorden toevoegen na de verplichte vermeldingen

5.2. Specifieke waarschuwingsberichten (EN 13120 –art. 15.2.2.3)

5.2.1 Verplichte vermeldingen voor niet-geïntegreerde systemen zoals bepaald in artikel 8.2.3.1

“Veiligheidssystemen die niet geïntegreerd zijn in de binnenzonwering (zoals vast ophangstelsysteem, accumulatie systeem) zullen geleverd worden verbonden aan de koord(en) van het product waarvoor het bedoeld is en in de positie voor het bedoeld gebruik. Bovendien moet de waarschuwing zoals bedoeld in art. 15.2.2.3 opvallend op het veiligheidssysteem weergegeven zijn”.

Kinderen kunnen gewurgd worden als dit veiligheidssysteem niet wordt geïnstalleerd. Altijd dit systeem gebruiken om koorden of kettingen buiten het bereik van kinderen te houden.

Noot: bovenstaande tekst is de juiste tekst die gebruikt moet worden. De tekst moet 3 mm hoog zijn.

5.2.2 Verplichte vermeldingen voor toegankelijke binnenkoorden zoals bepaald in artikel 8.2.3.4

Kinderen kunnen gewurgd worden als dit veiligheidssysteem niet wordt geïnstalleerd en afgesteld. Lees aandachtig de instructies en monteer dienovereenkomstig.

Noot: bovenstaande tekst is de juiste tekst die gebruikt moet worden. De tekst moet 3 mm hoog zijn. Deze tekst dient enkel voor doe- het- zelf binnenzonwering.

Interpretatie aandachtspunten
Verplichte vermeldingen zoals supra aangeduid - kleuren , vorm enz is discretionair
Aanvullende veiligheidsvermeldingen na de verplichte zijn mogelijk
De vereiste om het waarschuwingsbericht aan te brengen op het veiligheidssysteem in zijn positie voor bedoeld gebruik- bvb op een koordkikker wordt de koord gewikkeld volgens een 8 - vormige figuur met de gepaste waarschuwing erbij
De toegankelijke koord waarschuwingsvermelding geldt enkel voor doe-het-zelf binnenzonwering (niet voor binnenzonwering op maat)

5.3 Algemene instructies (EN 13120 – art. 15.3.2.1)

“ Als veiligheidssystemen voorzien worden (art. 8.2), worden gepaste instructies bijgevoegd om een correcte plaatsing te verzekeren. Voor vaste ophangsystemen specifieke instructies dat het vast ophangstelsysteem wordt geplaatst op een maximum mogelijke afstand van het controle mechanisme om te voorkomen dat de lusvormige trekkoorden slap worden. In het geval van binnenzonweringen met trekkoord(en) zoals bepaald in art. 8.2.3.3, voorzien de plaatsingsinstructies dat:

- Hoofdrails hoger zullen geplaatst worden dan 1,5 m van de grond, EN
- Het accumulatiesysteem zal geplaatst worden zo dicht mogelijk tegen de hoofd rail en in elk geval niet lager dan 1,5m van de vloer.

5.4. Verkooppunt - Informatie (EN 13120- artikel 15.3.4)

“ Er wordt gepaste informatie weergegeven op het verkooppunt mbt bescherming tegen wurging. Deze informatie zal op zijn minst een waarschuwingsbericht bevatten bepaald in art. 15.2.2. De leverancier beveelt aan dat deze informatie wordt vertoond bij de kleinhandelaar op het verkooppunt. “

NOOT: de fabrikanten van binnenzonwering zijn verantwoordelijk voor het aanleveren van informatie aan het verkooppunt waarbij de kinderbeveiligingsaspecten van de producten worden benadrukt naar de bedrijven toe die de producten te koop aanbieden aan de consument. Eens dit is gebeurd, is het de verantwoordelijkheid van de kleinhandelaars om te verzekeren dat deze items op het verkooppunt voor de consument beschikbaar zijn.”

5.5. Handelsmerk (EN13120-art. 15.3.4)

“De naam van het handelsmerk van de producent of invoerder of distributeur wordt weergegeven **op de binnenzonwering.** “

NOOT: Dit heeft te maken met traceerbaarheid. “Distributeur” is een zeer breed begrip en omvat de kleinhandelaars en professionele plaatsers. Interpretatie “op” de binnenzonwering wordt door de beroepssector ook verstaan als weergegeven in het product, dus een label in de hoofd rail of rolbuis zou moeten volstaan.

Interpretatie aandachtspunten
De instructies moeten zorgvuldig in acht worden genomen
Professionele plaatsers moeten bij de plaatsing hun instructies aan de consument bezorgen
Producenten zijn verantwoordelijk voor het bezorgen van verkooppunt informatie aan de kleinhandelaars
Producten moeten gemerkt worden met de naam/het handelsmerk... van de producent ...

6.0 TEST METHODE NORMEN

EU Beslissing 27 juli 2011

Herziening
van EN
13120

Reglementering Algemene
Productveiligheid

EN 16433

Bescherming tegen
wurging risico's –
Testmethodes

EN 16434

Bescherming tegen
wurging risico's –
Vereisten en testmethodes
voor veiligheidssystemen

Test voor functionaliteit wanneer
geïntegreerd in de binnenzonwering

Test voor geschiktheid en
prestatie van veiligheidssystemen

Testen voor :

- **Breakaway systemen (art.6)**
- Bedieningssysteem bestaande uit vrij hangende koord(en) die aan elkaar verbonden zijn (6.2.1)
- Binnenkoord(en) die een gevaarlijke lus vormen (6.2.3)
- Ophangstelsysteem (art.7)
- Accumulatiesysteem(art.8)
- Verstrikkingsstest (art.9)
- Binnenkoorden test (art. 10)

Testen voor:

- Kunstmatige veroudering (art 5)
- Blootstelling aan UV (5.1)
- Mechanische duurzaamheid (5.2)
- Effect van temperatuur (5.3)
- Ophangstelsysteem (art.6)
- Breakaway systeem (art.7)
- Accumulatiesysteem (art.8)
- Niet-verstrikkingsstelsysteem (art.9)
- Binnenkoordstop (art. 10)
- Bijkomende vereisten (art. 11)
- Loslaten van kleine onderdelen (11.1)
- Weerstandsimpact (11.2)
- Informatie vereisten (12.2)
- Instructies voor inbouw(aanpassing) (12.3)

Interpretatie aandachtspunten

Naleving wordt door testen bewezen

Eigen testen mogen uitgevoerd worden maar het is aangewezen dat alle test materiaal minimaal wordt nagezien en geijkt (gekalibreerd)

Steekproefgrootte wordt bepaald door de normen

Noodzaak om testresultaten te documenteren en naar behoren op te slaan

Al wie het product op de markt plaatst is verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat het product voldoet

6.1 Test methode vereisten

6.1.1 EN 16433 Bescherming tegen wurgingsrisico's - testmethodes

Interpretatie aandachtspunten
Dit is een test voor de functionaliteit binnen in de binnenzonwering
Het proefmonster moet representatief zijn
Testresultaten moeten bijgehouden worden
Testen kunnen uitgevoerd worden via eigen testen
In de Norm annex A staat een goed overzicht van het stroomdiagram voor een test
"Hoewel er geen specifieke norm voor gordijnen bestaat kunnen de testmethodes in onderhavige norm hiervoor gebruikt worden"

6.1.2 EN 16434 Bescherming tegen wurgingsrisico's - vereisten en test methodes voor veiligheidssystemen

Interpretatie aandachtspunten
Dit is een test om de geschiktheid van een veiligheidssysteem te bewijzen
De 6 kg en 5 seconden test is standaard om de efficiëntie van de systemen te testen
Het proefmonster moet representatief zijn maar meer details hierover staan in de ISO Norm
Test resultaten moeten bijgehouden worden
Testen kunnen uitgevoerd worden via eigen testen

6.1.3 EN 16434 Instructies en informatie

"De volgende informatie zal gegeven worden:

- De naam of het handelsmerk van de producent of invoerder
- Het type van de binnenzonwering waarvoor het veiligheidssysteem werd ontwikkeld en getest
- Informatie over het gebruik, doel en mogelijke beperkingen van het veiligheidssysteem
- Een waarschuwing dat het loskomen van kleine onderdelen kan leiden tot (een inwendige) verstikking van het kind.
- Bovendien zal - afhankelijk van het soort veiligheidssysteem - de volgende specifieke informatie worden gegeven:

Opspansysteem: de geschiktheid van het systeem voor zowel één enkele koordlus, één enkele kogelketting, een dubbele of eender andere combinatie.

Breakaway systeem: als die er zijn, de beperkingen van de koord of kogelketting eigenschappen en kenmerken (zoals de diameter) om in combinatie met een aansluiting te gebruiken. De beperkingen, als er zijn, van de textiel eigenschappen en kenmerken (zoals de dikte) die een invloed kunnen hebben op de efficiëntie van het systeem.

Accumulatie systeem: de lengte van de koord die door het systeem kan opgestapeld worden afhankelijk van de koord eigenschappen.

Niet verstriking systeem: als die er zijn, de beperkingen van de koord eigenschappen en kenmerken om in combinatie met het systeem te gebruiken".

Binnenkoord stoppen: als die er zijn, de beperkingen van de koord eigenschappen en kenmerken, zoals diameter, om samen met het systeem te gebruiken. "

